

De toneelgroep Mug met de gouden tand in *Om Eleanor*.

Foto Ben van Duin

KNAP DEBUUT THEATERGROEP MUG MET GOUDEN TAND

Verrassing uit verzonnen verhalen

THEATER

Voorstelling: *Om Eleanor*, naar de roman *The Years* van Virginia Woolf gespeeld door Mug met de Gouden Tand. **Spelers:** Mouna Goeman Borgesius, Joan Nederlof en Maureen Teeuwen. **Regie:** Jan Ritsema. **In:** Toneelschuur, Haarlem t/m 8/3, Brakke Grond, Amsterdam 10 t/m 15/3 en andere plaatsen.

In november van het vorig jaar debuteerde een nieuw theatergezelschap *Mug met de Gouden Tand* met een toneelbewerking van de roman *Wilhelm Meisters Leerjaren* van J.W. von Goethe. Een statische niet al te overtuigende voorstelling was het resultaat. Veel meer dan schone schijn wisten de leerlingen van Jan Ritsema niet te kunnen laten zien. De vraag was dan ook wat de tweede productie *Om Eleanor*, naar een roman van Virginia Woolf, zou opleveren.

Dit programma is ontstaan uit improvisaties, samenvattingen, commentaren en citaten van de door Virginia Woolf geschreven roman *The Years*, een boek, waarin een periode van 1880 tot 1930 wordt overbrugd. In haar roman beschreef Woolf hoe vrouwen uit drie generaties opgesloten zitten in hun Victo-

riaanse verleden. Eleanor is de oudste dochter van de eerste generatie. Aan het slot zal zij oud en der dagen zat zijn, precies zoals haar moeder dat aan het begin van het verhaal was. Het wisselen der generaties is dan ook een belangrijk thema, al is het niet het enige. *Om Eleanor* gaat ook over melancholie, dood, liefde, angst, macht en over de gebeurtenissen in de eerste decennia van deze eeuw.

Op de speelvloer staan drie fauteuils, waarin de drie speelsters een gesprek beginnen over een huis, een kamer, een raam, een gordijn en schilderen hoe een zieke vrouw daar reeds jaren te bed ligt. Ze spreken elkaar tegen, vullen elkaar aan en nemen de houdingen aan die zij bij bedlegerige oude vrouwen zouden kunnen verwachten. Het is alsof ze al pratend en spelend greep trachten te krijgen op iets wat een gemeenschappelijk verleden lijkt, op de jeugdherinneringen van vrolijke zussen, dochters van een moeder die maar niet lijkt te durven sterven.

Als de moeder toch overleden is gaat het leven voor de drie verder. Ze verplaatsen hun stoelen, bespreken de veranderingen van de seizoenen en hun groei naar volwassenheid. De ongrijp-

baarheid van de tijd, de angst voor het leven, de ontoereikendheid van de menselijke relaties komen aan bod in dikwijls geestige gesprekken. En steeds opnieuw worden fragmenten gespeeld van onderwerpen die aan bod komen. Als een boottochtje ter sprake komt klimmen de speelsters op de fauteuils en geven daar wankelend blijk van het woelige water rond het schommelende bootje en als de drie in een kelder moeten schuilen voor Duitse bommen op Londen laten ze het luchtalarm, de vliegtuigen, het afweergeschut en de bominslagen duidelijk horen.

Het heeft, voor wie oneerbiedig wil zijn, soms iets weg van die partijtjes waarbij kinderen een verhaal verzinnen en dat tegelijkertijd uitbeelden. Het is natuurlijk veel professioneler, geestiger en doordachter. In hoog tempo wordt een zeven kwartier lange voorstelling van uitstekend niveau afgeleverd, waarbij de drie actrices niet voor elkaar onderdoen. Het wachten is nu op het ogenblik waarop de mug de gouden tand in een *well made play* zet. Dat daar iets verrassends uit voort kan komen lijkt nu wel zeker.

RUUD GORTZAK